

ההסדרים הקיבוציים והיקפם

עמ'	תוכן הענינים	סע'	עמ'	סע'
4	העדר כתב – הסדר קיבוצי	1		'הסדר קיבוצי כ'חווה'
5	פגם בנושא המוסדר – הסדר קיבוצי	2ה	–	סווג הסדרים קיבוציים – חד צדדיים – דו צדדיים
7	תקופת תוקפו של "הסדר קיבוצי" וביטולו	3		הצדדים להסדר קיבוצי
8	פרשנות ההסדר הקיבוצי	3		פגם בכשירות הצדדים – הסדר קיבוצי
9	'הסדר קיבוצי' בשירות ציבורי – הפניה	4		אי רישום – הסדר קיבוצי

'הסדר קיבוצי' כ'חווה'

בעס"ק 1002/04, הסתדרות העובדים הכללית החדשה ואח' – שירותי בריאות כללית¹, ציטט בית הדין ממאמרה של פרופ' רות בן ישראל², לפיו יש לשנות את ההלכה וליתן תוקף להסדרים קיבוציים מכוח חוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973. נפסק שם, על ידי סגנית הנשיא השופטת א. ברק-אויסוסקין, כלהלן:

"...אין להתייחס להסדרים קיבוציים כנחותים במשפט. אלו חוזים לכל דבר ועניין אשר בודאי מחייבים את הצדדים להם, היינו, את הצדדים הקיבוציים, ה-social partners. כאשר גוף המייצג עובדים, ארגון עובדים או ועד נבחר, מסכם בהסכם עם מעביד תנאי עבודה של העובדים אותם הוא מייצג, הוא מחייב ומזכה על פי ההסכם..."

...

"...אם ההסדרים הקיבוציים אינם נגועים בחוסר תום לב אין מקום שלא לתת להם תוקף משפטי מחייב..."

הערות מערכת:

א. קושי אשר יהיה צורך להתמודד עימו במסגרת ההלכה החדשה הנ"ל עלול לנבוע מהשאלה האם עובד יכול להיות מחוייב לפי חוק החוזים על פי מסמך אשר לא פורסם ואשר יכולתו לדעת את דבר קיומו, להגיע אליו וללמוד את תוכנו, תלויה ברצון הטוב של צדדים שלישיים. קושי נוסף עלול לנבוע מהשאלה האם ראוי שועד

1 עס"ק 1002/04, הסתדרות העובדים הכללית החדשה, הסתדרות המהנדסים ואח' – שירותי בריאות כללית; ניתן ביום 13.9.05 בבית הדין הארצי לעבודה, ופורסם באתר האינטרנט של הנהלת בתי המשפט, www.court.gov.il. שם תחת הכותרת "תוקפו של הסכם 87" – תוקפו המשפטי של הסדר קיבוצי".

2 ר. בן ישראל, "הסדרים קיבוציים", עיוני משפט י"ב, התשמ"ז-1987, עמוד 457, 483-487.